

FRA paziņojums presei

Vīne/Brisele, 2012. gada 6. decembris

Krīze ir laiks, kad uzlabot tiesu pieejamību

Budžeta samazinājumi, kas tika veikti, sākoties pašreizējai ekonomiskajai krīzei, nedrīkstētu ietekmēt personas juridiskās tiesības piekļūt tiesām. Šis jautājums ir izvēlēts par tēmu **2012. gada Pamattiesību konferencei**, ko organizē Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA). Šis pasākums, kura nosaukums ir *“Tiesiskums budžeta ierobežojumu laikā — problēmas un iespējas attiecībā uz tiesu pieejamību”*, notiek Eiropas Parlamentā Briselē. Starp galvenajiem runātājiem būs Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs, ES tiesiskuma pamattiesību un pilsonības komisārs un ANO Augstais komisārs cilvēktiesību jautājumos. FRA arī iepazīstinās ar jaunu ziņojumu, kurā aplūkoti šķēršļi, kas praksē jāpārvar, lai piekļūtu tiesām diskriminācijas gadījumos.

“Krīze pakļauj spiedienam esošās struktūras, tostarp mūsu tiesu sistēmas,” atzīst Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs Martins Šulcs [*Martin Schulz*]. *“Lai gan mēs visi piedzīvojam ietilgušu ekonomisko lejupslīdi, kas liek valdībām veikt stigrus budžeta samazināšanas pasākumus, tas nekādā ziņā nedrīkst ietekmēt Lisabonas līgumā garantētās vērtības,”* saka Kipras tiesiskuma un sabiedriskās kārtības lietu ministrs Lūkass Luka [*Loucas Louca*].

Vecākie lēmumu pieņēmēji, praktiķi un eksperti tiksies konferencē, lai izvērtētu pašreizējos politikas virzienus un apspriestu dažādu tiesu sistēmu un to finansēšanas mehānismu priekšrocības un trūkumus. Viņi arī noskaidros, kā krīzi var pārvērst iespējā veikt reformu, apmainoties ar daudzsoļu praksi un novatoriskiem risinājumiem, ko varētu izmantot turpmākajās politikas norisēs, piemēram, gaidāmajā ES pārskatā par tās tiesību aktiem diskriminācijas apkarošanas jomā.

“Apstākļiem kļūstot grūtākiem, arvien vairāk Eiropas iedzīvotāju kļūst neaizsargāti. Bezdarbs ES ir sasniedzis visaugstāko līmeni pēdējo desmit gadu laikā, un šis apstāklis apvienojumā ar “iestrēgušo” algu palielinājumu daudzās valstīs veicina nabadzību un sociālo atstumtību,” norāda FRA direktors Mortens Kjerums [*Morten Kjaerum*]. *“Krīzes laikos grēkāžu meklēšana var novest pie ksenofobijas un citiem pamattiesību pārkāpumiem. Tāpēc palīdzība tiesu pieejamībā ir tikai jāpalielina, nevis jāsamazina. Budžeta samazināšana šajos sarežģītajos laikos ne tikai pakļauj arvien vairāk cilvēku cilvēktiesību pārkāpumiem, bet ir arī tuvredzīga. Tiesu pieejamības nodrošināšanai visiem jāklūst par galveno apsvērumu jebkurās sarunās par iespējamu budžeta samazinājumu.”*

Jaunajā FRA ziņojumā *“Tiesu pieejamība diskriminācijas gadījumos ES — virzība uz turpmāku līdztiesību”* ir izvērtēts process, kā notiek vēršanās tiesā diskriminācijas gadījumos astoņās ES dalībvalstīs, pamatojoties uz intervijām, kas veiktas uz vietas. Ziņojumā ir uzsvērti vairāki praksē sastopami šķēršļi, kas jāpārvar sūdzību iesniedzējiem, un ieteikti daži risinājumi. Priekšlikumi ir šādi:

- vienkāršot pārāk sarežģītās sūdzību iesniegšanas sistēmas;
- nodrošināt ārpustiesas mehānismu plašāku izmantošanu, jo tie var uzlabot tiesu pieejamību, vienlaikus, iespējams, samazinot tiesu sistēmas vispārējās izmaksas;
- paredzēt atbalsta struktūru minimumu cietušajiem, piemēram, juridiskas konsultācijas un norādījumus, kā arī padomdevējus psiholoģiska atbalsta sniegšanai;

- vairot izpratni par līdztiesību un daudzveidību, lai veidotu pamattiesību kultūru, kurā netiek traucēta pamatotu prasību iesniegšana.

Ziņojumā ir arī sniegti piemēri, kā dažādas dalībvalstis jau strādā pie tā, lai pārvarētu grūtības tiesību pieejamībā.

Lai izlasītu ziņojumu, sk.

“Tiesu pieejamība diskriminācijas gadījumos ES — virzība uz turpmāku līdztiesību”

<http://fra.europa.eu/en/publication/2012/access-justice-cases-discrimination-eu-steps-further-equality>

Lai saņemtu papildinformāciju, lūdzam rakstīt uz e-pastu media@fra.europa.eu

Tālr.: +43 1 580 30 642

Piezīmes redaktoriem:

- Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*) ir pilnvarota sniegt uz pierādījumiem balstītus padomus ES un valstu lēmumu pieņēmējiem, tādējādi veicinot informētību un mērķtiecību pamattiesību debatēs un pamattiesību politikā.
- Saskaņā ar ES tiesību aktiem Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 47. pants garantē attiecīgi tiesības uz nediskrimināciju un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, tostarp tiesu pieejamību.
- Šo pasākumu atbalsta Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padomes Kipras prezidentūra.